

	ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ» Фаховий медико-фармацевтичний коледж Циклова комісія загальнономедичних дисциплін
ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Фахового медико-фармацевтичного коледжу коледжу Наталія ТВЕРДОХЛІБ «29» серпня 2025 р.	Схвалено на засіданні циклової комісії загальнономедичних дисциплін Протокол № 1 від 28.08.2025 р. Голова ЦК Марія КОВАЛЬЧУК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДСЕСТРИНСТВО В ПСИХІАТРІЇ ТА НАРКОЛОГІЇ»

Галузь знань:	22 Охорона здоров'я
Спеціальність:	223 «Медсестринство»
Освітньо-професійна програма:	Сестринська справа
Освітня кваліфікація:	фаховий молодший бакалавр
Професійна кваліфікація:	сестра медична /брат медичний
Статус освітнього компонента:	обов'язковий
Форма навчання:	денна

Курс: 3

Семестр: 5

Обсяг кредитів ECTS:3

Всього годин за навчальним планом: 90 год

-лекції 10 год

- практичні заняття 24 год

-самостійна робота студентів 56 год

-залік 3 семестр

Київ 2025

Розробник(-и)силабусу освітнього компоненту:

КОВАЛЕНКО Денис

Викладач:

КОВАЛЕНКО Денис

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії

Протокол №1 від 28.08.2025 р.

Голова циклової комісії Марія КОВАЛЬЧУК

Силабус перевірено

 «29» 08 2025 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Катерина КАРДАВА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №____

підпис *ПРИЗВИЩЕ Ім'я*

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №____

підпис *ПРИЗВИЩЕ Ім'я*

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №____

підпис *ПРИЗВИЩЕ Ім'я*

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №____

підпис *ПРИЗВИЩЕ Ім'я*

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Фаховий медико-фармацевтичний коледж

Назва освітнього компоненту	Медсестринство в психіатрії та наркології
Викладач(-і)	КОВАЛЕНКО Денис Дмитрович
Портфоліо викладача	
Контактний телефон	
Електронна адреса	dr.den.kovalenko@gmail.com
Сторінка освітнього компоненту на сайті	
Консультації	четвер, 16.00-17.00

1.Коротка анотація до освітнього компонента

«МЕДСЕСТРИНСТВО В ПСИХІАТРІЇ ТА НАРКОЛОГІЇ»

Навчальна дисципліна «Медсестринство в психіатрії та наркології» - це вибіркова компонента освітньо-професійної програми «Сестринська справа» підготовки фахового молодшого бакалавра. Дана компонента забезпечує набуття загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, що мають важливе значення для майбутніх медичних сестер, оскільки саме вони повинні вміти надавати кваліфіковану долікарську медичну допомогу, вміти виконувати медичні маніпуляції з діагностичною та лікувальною метою, користуватися медичною апаратурою, проводити лікувально-профілактичні заходи, догляд за пацієнтом, навчання пацієнта і його оточення, профілактика захворювань.

Мета медсестринського процесу полягає в тому, щоб підтримувати здоров'я, запобігати захворюванню, сприяти поліпшенню стану, одужанню та відновленню здоров'я пацієнта. Сестри медичні (брати медичні) психіатричних закладів мають значний потенціал для суттєвого підвищення якості догляду та спостереження за пацієнтами, професійного і компетентного виконання багатьох медичних завдань під час надання спеціалізованої допомоги пацієнтам з психічними розладами. Сестра медична серед інших працівників медичного закладу найбільше часу проводить з пацієнтом, досконало знає його переживання, що пов'язані як із хворобою, так і соціальними та іншими проблемами.

Цей курс підготовки передбачає оволодіння основами клінічного мислення, засвоєння вміння оцінювати стан пацієнта, досконале оволодіння технікою медсестринських маніпуляцій, складання плану медсестринського догляду за пацієнтом, оцінювання його результатів, уміння вибрати правильну тактику при наданні невідкладної долікарської допомоги в психіатрії та наркології, проводити профілактичні заходи, пропагувати здоровий спосіб життя.

Вивчення дисципліни «Медсестринство в психіатрії та наркології» передбачає отримання глибоких теоретичних знань та необхідних практичних навичок і фахових компетентностей для застосування у професійній медичній діяльності.

Навчальний матеріал систематизований, містить практичні завдання та лекції.

Дисципліна закладає основи знань у студентів з психіатрії та наркології, забезпечує формування умінь застосовувати знання в процесі подальшої професійної діяльності, закладає основи пізнання психології пацієнтів, формування здорового способу життя та профілактики порушення психічних функцій в процесі життєдіяльності та при різних захворюваннях та наданню допомоги. Сучасні вимоги до рівня освіти медичної сестри передбачають формування вміння спілкуватися, володіння комунікативними навичками, знання основ психології, етики, деонтології.

Навчальний курс структуровано таким чином, щоб забезпечити глибоке засвоєння фундаментальних і прикладних знань, необхідних для ефективної професійної діяльності.

Предметом цієї навчальної дисципліни є реалізація медсестринського процесу при психічних захворюваннях та розладах поведінки.

2. Мета:

1. Вивчити і засвоїти теоретичні та практичні питання з певної дисципліни для формування професійних компетенцій для охорони та збереження здоров'я громадян України.

2. Навчитися розпізнавати і виявляти патологічні стани в здоров'ї населення при соматичних і інфекційних захворюваннях з позицій доказовості та сучасних тенденцій перебігу патологічного стану в організмі людини та за етіологічними ознаками.

3. Вивчити і відпрацювати практичні навички з відведених навчальних тем при обслуговуванні населення різних вікових груп.

4. Розширити і поглибити світогляд клінічного мислення основних захворювань дитячого та дорослого організму для проведення сестринського діагностичного пошуку в розпізнаванні відхилень в здоров'ї пацієнтів та клінічних ознак захворювань.

5. Вивчити і засвоїти питання сестринського догляду за пацієнтами на первинній, вторинній, третинній та спеціалізованій ланках медичного обслуговування населення згідно сучасних клінічних настанов та згідно учбової програми.

6. Розширити і поглибити науковий світогляд, клінічне мислення в питаннях інклюзивної освіти, спираючись на Концепцію розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року.

7. Вивчити і поглибити знання з програм сімейно – орієнтованого медсестринства в громаді, посилення ролі медсестер у громадському здоров'ї.

8. Набути професійних компетенцій з питань первинної і вторинної профілактики різних захворювань, проведення скринінгових програм виявлення факторів ризику розвитку певних захворювань та методи і заходи управлінням здоров'ям.

9. Набути фахових знань та умінь з питань медичного менеджменту, цифрових

компетенцій, симуляційних кейс - методів в розпізнаванні різної патології .

10. Вивчити і засвоїти класифікацію хвороб за клінічними проявами, перебігом, стадіями, активністю патологічного процесу, ускладненнями тощо, що необхідно для загальної орієнтації середнього медичного працівника і його компетенцій для здійснення медсестринського процесу під час розпізнавання різних захворювань, що представлено у наступній послідовності:

Етапи медсестринського процесу:

I — медсестринське обстеження (скарги пацієнта, анамнестичні дані, об'єктивно);

II — медсестринська діагностика (перераховані медсестринські діагнози — ознаки захворювання, на які медична сестра може впливати, надавати допомогу пацієнтові в межах своєї компетенції);

III — планування медсестринських втручань за схемою:

— підготовка пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;

— підготовка пацієнта до інструментальних методів обстеження;

— спостереження за пацієнтом і вирішення його дійсних проблем;

— виконання призначень лікаря;

— вирішення супутніх проблем і потреб пацієнта;

— навчання пацієнта та його оточення само - та взаємодогляду.

IV – реалізація плану медсестринських втручань, в якому розшифровуються всі пункти III етапу.

V – оцінювання результатів медсестринських втручань та їх корекція.

10. Вивчити і набути фахових умінь, сучасних методів надання невідкладної долікарської допомоги на первинній, вторинній, спеціалізованій, високоспеціалізованій ланці медичного обслуговування дитячого населення.

11. Вивчити і набути цифрових компетентностей в медицині і в галузі, набути і формувати професійні цифрові навички для надання кваліфікованої медичної допомоги.

12. Набути фахові медичні знання для проведення профілактичних заходів інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема, вакцинацію, згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію, спрямованих на охорону здоров'я дітей та громадян України в розбудові громадського здоров'я.

Оволодіння медсестринським процесом при психічній патології, проведенням медсестринського обстеження пацієнтів різного віку з психічними захворюваннями та розладами поведінки, виявленням проблем хворого та членів родини, здійсненням догляду та опікою над ними відповідно до етапів медсестринського процесу, проведенням диспансерного спостереження, реабілітаційних заходів, профілактичною та протиепідемічною роботою на дільниці.

Медсестринство в психіатрії та наркології, як навчальна дисципліна:

— ґрунтується на вивченні студентами таких дисциплін: «Основи загальної психології та психологія професійного спілкування», «Психічне здоров'я», «Анатомія та фізіологія людини», «Основи медсестринства з практичним курсом», «Основи фармакології та медична рецептура», «Медсестринство у внутрішній медицині з клінічною практикою», «Медсестринство в неврології»;

— інтегрується з такими дисциплінами: «Медсестринство у внутрішній медицині», «Медсестринство в хірургії», «Медсестринство в акушерстві», «Медсестринство в онкології», «Медсестринство в неврології», «Медсестринство в сімейній медицині», «Медсестринство в інфектології» тощо.

3. Основними завданнями є:

Вивчення дисципліни формування системи знань професійних умінь та практичних навичок, що складають основу майбутньої професійної діяльності та формування навичок з діагностики та лікування психічних захворювань та розладів поведінки, що в сукупності готує основу майбутньої професійної діяльності медичної сестри.

4. Формат курсу: очний (offline).

5. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

інтегральна компетентність: Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях.

загальні компетентності:

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства,
- усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові
- цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної
- діяльності.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність до міжособистісної взаємодії.
- Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

фахові компетентності:

- Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці.
- Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта.

- Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.
- Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарно-просвітницьку роботу.
- Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.
- Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям.
- Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства.
- Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності.
- Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності.
- Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги.
- Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.
- Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).
- Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.
- Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.
- Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.

повинен уміти:

- Застосовувати індивідуальний підхід до кожного пацієнта, керуючись його унікальними потребами.

- Ефективно здійснювати медсестринський процес у галузі психіатрії та наркології.
- Документувати всі етапи медсестринського процесу та оцінювати результати наданого догляду.
- Досконало володіти технікою виконання всіх необхідних медсестринських маніпуляцій.
- Надавати долікарську допомогу при будь-яких невідкладних станах.
- Впевнено володіти навичками спілкування з пацієнтом, вирішувати деонтологічні завдання та дотримуватись професійної етики.
- Дотримуватись чинного законодавства, принципів конфіденційності та автономії пацієнтів.
- Формувати та демонструвати високий рівень професійної відповідальності і діяти виключно в межах посадових обов'язків та компетентності.
- Ефективно працювати в команді, дотримуючись меж професійної компетентності та етичних принципів, а також створювати сприятливу робочу атмосферу.
- Використовувати традиційні та новітні інформаційно-комунікаційні технології, включно з вибором доступних електронних баз даних.
- Демонструвати критичний підхід під час інтерпретації медичної інформації.
- Застосовувати знання на практиці, успішно розв'язувати складні задачі та проблеми, що виникають у професійній діяльності.
- Навчати опікунів або родичів прийомам догляду за пацієнтом та залучати їх до медсестринського процесу.
- Успішно вирішувати ситуаційні задачі та клінічні кейси.

6. Тривалість курсу: 90 год. (3 кредити ECTS), з них 24 год. аудиторної роботи, 56 год. самостійної роботи.

7. Статус освітнього компонента: вибірковий.

8. Пререквізити: «Медсестринство в психіатрії та наркології» як освітній компонент ґрунтується на базових знаннях з навчальних дисциплін, здобутих на попередніх етапах здобуття освіти, особливо під час вивчення дисциплін «Основи загальної психології та психологія професійного спілкування», «Психічне здоров'я», «Анатомія та фізіологія людини», «Основи медсестринства з практичним курсом», «Основи фармакології та медична рецептура», «Медсестринство у внутрішній медицині з клінічною практикою», «Медсестринство в неврології». Організація роботи здобувачів освіти передбачає формування понятійно-категоріального масиву інформації з кожної теми, практичної роботи,

контрольних питань та самостійних завдань, а також розв'язання проблемних наукових задач та ситуацій.

9. Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Списування при оцінюванні успішності здобувача освіти під час контрольних заходів на практичних заняттях, контролю змістових модулів та семестрового заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом, дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем освіти здійснюється згідно з встановленим в коледжі графіком відпрацювань пропущених занять. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених коледжем для виконання видів письмових робіт з освітнього компонента. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітнього компонента (апеляцій). Здобувачі і освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітнього компонента, отриманої під час контрольних заходів.

10. Структура освітнього компонента

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
	Розділ I. Загальні питання психіатрії				
1	Історія психіатрії. Учення про вищу нервову діяльність (ВНД). Психіка. Класифікація і типи перебігу психічних хвороб	4	1	1	2
2	Методи обстеження психічнохворих. Загальна психопатологія (проблеми пізнання, відчуттів та сприйняття, пам'яті та уваги, емоцій, рухово-вольової сфери та потягів, мислення, свідомості, інтелекту та поведінки у психічнохворих)	6	1	1	4
3	Організація психіатричної служби. Принципи догляду, спостереження та	4	1	1	2

	лікування в умовах стаціонару та психоневрологічного диспансеру. Експертиза в психіатрії. Робота з пацієнтами, які становлять небезпеку. Види лікувального режиму				
4	Невідкладна долікарська допомога. Профілактика екстремальних і кризових станів у психіатрії. Прогноз. Експертиза. Принципи реабілітації психічнохворих	6	1	1	4
	Розділ 2. Здійснення медсестринського процесу в психіатрії				
5	Порушення психічної діяльності при інфекційних і соматичних захворюваннях. Післяпологові психози. Порушення психіки під час клімаксу. Психічні порушення при травматичному ушкодженні головного мозку. Екологічна психіатрія. Проблеми пацієнтів із шизофренією, маніакально-депресивним психозом (МДП)	10	1	1	8
6	Церебральний атеросклероз. Інволюційні психози. Психози сенильного і пресенильного віку. Епілепсія. Розумова відсталість. Прогноз. Експертиза	8	1	3	4
7	Психогенні хвороби. Невротичні розлади. Неврози. Неврастенії. Істерії. Психопатії. Основні питання дитячої психіатрії. Розлади особистості і поведінки. Акцентуації	6	1	1	4
	Розділ 3. Загальні аспекти наркології				
8	Наркологія та основні етапи її розвитку. Медичні та соціальні аспекти наркологічних захворювань. Організація наркологічної служби. Лікувально-профілактична робота	8	1	3	4
9	Проблеми пацієнтів з алкоголізмом. Клінічні прояви та лікувальні аспекти хронічного алкоголізму. Роль середнього медперсоналу в спостереженні за пацієнтами та профілактиці алкоголізму. Прогноз. Експертиза	6	1	1	4
10	Проблеми пацієнтів з алкогольними психозами. Терапія алкогольних психозів. Нагляд за пацієнтами. Прогноз. Експертиза	8	1	3	4
	Розділ 4. Здійснення медсестринського процесу в наркології				
11	Проблеми пацієнтів з наркоманіями. Особливості утримання та лікування. Прогноз. Експертиза. Диспансерний облік	8		2	4
12	Токсикоманії та проблеми пацієнтів з	8		2	4

	токсикоманіями. Прогноз. Експертиза. Нормативні акти МОЗ про строки лікування. Прогноз. Експертиза. Диспансерний облік. Роль медичної сестри в профілактиці токсикоманій				
13	Тютюнокуріння. Клінічна картина абстинентного синдрому. Профілактика та диспансеризація пацієнтів з токсикоманіями	8		2	4
14	Обов'язки молодшого медичного персоналу наркологічної служби (стаціонару, наркологічного кабінету, фельдшерського наркологічного пункту). Безпека життєдіяльності. Охорона праці в галузі	8		2	4
	Усього	90	10	24	56

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції, практичні заняття; самостійна робота студентів (СРС); консультації.

Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання; словесні та наочні – під час лекційних занять та консультацій, практичні – під час практичних та самостійних робіт.

Зважаючи на актуальність проблеми модернізації змісту освіти, варто надавати перевагу інтерактивним методам подання навчального матеріалу, як-от: створення проблемних ситуацій при вивченні того чи іншого мовного комунікативно-фахового явища; робота у великих і малих групах (умовно «фахових»); елементи рольових вправ, наближених до виробничих ситуацій; виконання евристичних вправ; метод «моделювання ситуації (переважно виробничої)» тощо; спонукати здобувачів освіти до використання комп'ютерних технологій, що оптимізує, інтенсифікує освітній процес, адже є не тільки джерелом навчальної текстової та відеоінформації, а й дає можливість конструювання, відтворення певних виробничих ситуацій, у яких реалізуються здобуті теоретичні знання, набуті практичні навички з професійної мови зокрема.

13. Види та форми контролю:

Поточний контроль

Контроль знань на кожному занятті: усне та письмове опитування.

Контроль змістових модулів: усне та письмове опитування.

Умови допуску до контролю змістових модулів: наявність мінімальної кількості балів за заняття змістового модулю.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів.

Семестровий контроль

Форма семестрового контролю: залік

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг не менше 36 рейтингових балів, наявність мінімальної кількості балів за контроль змістового модулю, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

13. Оцінювання знань

Протягом вивчення освітнього компонента всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Підсумковий контроль – це діагностика засвоєння студентом матеріалу модулю (кредиту). Вивчення освітнього компонента закінчується залік.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям теми та під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем і питань, які студент опрацьовує самостійно і вони не належать до структури практичного заняття.

15. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл між видами занять (лекційні, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті.

Рівень знань:

«Відмінно» – студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на заняттях, проявляє активність і творчість у виконанні завдань.

«Добре» – студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на заняттях, проявляє активність у виконанні завдань.

«Задовільно» – студент дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача.

«Незадовільно з можливістю повторного складання» – студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необгрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Підсумкова (загальна) оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів) одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування, рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль), оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних занять. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з ПМК – 40 балів.

За 100-бальною(рейтинговою) шкалою

Максимальна кількість рейтингових балів, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 100, в т. ч. за поточну навчальну діяльність – 60 балів, за результатами модульного контролю – 40 балів. Оцінка за освітній компонент виставляється як середня арифметична оцінка засвоєння всіх модулів і має визначення за системою ECTS та за традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

При засвоєнні кожної теми модулю за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за бальною шкалою, у межах визначеної для теми кількості балів.

16. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів.

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти

Під час контролю за змістовими модулями.

17. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Залік.

Після закінчення вивчення модулю, поточна навчальна діяльність оцінюється шляхом додавання кількості балів, набраних студентом за змістові модулі. Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модулю, з додаванням балів за самостійну роботу, дорівнює 60 балам. Мінімальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модулю, з додаванням балів за самостійну роботу, дорівнює 36 балам.

Оцінювання семестрового контролю здійснюється в межах від 24 до 40 балів.

Оцінка за освітній компонент А, В, С, D, Е виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Конвертація кількості балів за освітній компонент в оцінки за шкалою ECTS та національною шкалою

Бали	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно (зараховано)	A
82–89	Дуже добре (зараховано)	B
75–81	Добре (зараховано)	C
67–74	Задовільно (зараховано)	D
60–66	Достатньо (зараховано)	E
35–59	Незадовільно (незараховано)	FX
1–34	Не допущений	F

Оцінка з освітнього компоненту FX, F виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з освітнього компоненту після завершення її вивчення.

Оцінка FX виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання не більше 2 разів під час канікул та впродовж 2 (додаткових) тижнів після закінчення семестру за графіком, затвердженим директором.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенню вивчення освітнього компоненту (не виконали робочу програму хоча б з одного модулю, або не набрали за поточну навчальну діяльність з модулю мінімальну кількість балів) повинні пройти повторне навчання за індивідуальним навчальним планом.

18. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Історія розвитку психіатрії як науки. Її роль у системі охорони здоров'я.
2. Організація психіатричної допомоги в Україні.
3. Науковий внесок вітчизняних фізіологів І.М. Сеченова та І.П. Павлова у вчення про вищу нервову діяльність.
4. Робота молодшого медичного персоналу в психіатричній лікарні та психоневрологічному диспансері. Охорона праці в психіатрії.
5. Принципи догляду, спостереження та лікування психічнохворих.
6. Експертиза в психіатрії, її види.
7. Психотерапія як один з основних методів лікування психічнохворих. Основи медсестринської психотерапії.
8. Розлади свідомості, сприймання, пам'яті, мислення у психічнохворих.
9. Психопатологія емоцій, уваги та рухо-вольової сфери.
10. Поширені медсестринські діагнози.

11. Етико-деонтологічні принципи спілкування з пацієнтами.
12. Психічні розлади при соматичних неінфекційних та інфекційних хворобах, інтоксикаціях: причини, симптоми. Порушення психіки при СНІДі, нейросифілісі.
13. Проблеми пацієнтів, хворих на шизофренію. Етіологія, патогенез, основні клінічні форми, принципи лікування. Характеристика дефектів особистості.
14. Проблеми пацієнтів з маніакально-депресивним психозом. Етіологія, основні клінічні симптоми маніакальної та депресивної фаз, принципи лікування і нагляду за хворими.
15. Порушення інтелекту (природжені — олігофренії, набуті — деменції). Етіологія, види, основні симптоми, лікування і нагляд за хворими.
16. Роль медичної сестри в проведенні соціальної адаптації при різних психічних розладах: шизофренії, МДП, порушеннях інтелекту.
17. Епілепсія. Етіологія, патогенез, основні прояви: великий судомний напад, безсудомні напади, дисфорії, потьмарення свідомості. Особливості нагляду, прогноз.
18. Невідкладна допомога при великому судомному нападі та епілептичному статусі.
19. Розлади психіки на фоні судинної патології головного мозку: атеросклерозу судин головного мозку, гіпертонічної хвороби, гіпотонічної хвороби.
20. Стареча недоумкуватість: етіологія, патогенез, клінічні прояви. Догляд та нагляд за пацієнтами. Роль медичної сестри в проведенні соціального захисту пацієнтів.
21. Пресенільні деменції (хвороба Піка, Альцгеймера): етіологія, патогенез, клінічна картина, лікування. Прогноз.
22. Психічні розлади при черепно-мозковій травмі — ранні та віддалені. Основні клінічні прояви, принципи лікування, догляду та нагляду за пацієнтами.
23. Екологічна психіатрія. Розлади психіки внаслідок природних катаклізмів, радіації, вібрації і звуку, несприятливих клімато-метеорологічних умов, змін атмосферного тиску і газового середовища, екзогенних інтоксикацій.
24. Психічні розлади, пов'язані з наслідками аварії на ЧАЕС, екологічними катастрофами, терористичними актами.
25. Неврози: патофізіологічні механізми виникнення, їх види, клінічна характеристика. Особливості лікування та нагляду. Диспансеризація.
26. Реактивні психози: механізм виникнення, клінічні форми. Особливості догляду та нагляду. Експертиза. Прогноз.
27. Психопатії: основні критерії, роль сімейного виховання у виникненні психопатій. Клінічні типи, особливості лікування. Профілактика.
28. Розлади особистості та поведінки. Акцентуації особистості.
29. Наркологія та основні етапи її розвитку. Медичні та соціальні аспекти наркологічних захворювань.
30. Організація наркологічної служби. Лікувально-профілактична робота медичного персоналу. Охорона праці в наркології.
31. Проблеми пацієнтів з алкоголізмом та алкогольними психозами. Їхні види.
32. Терапія алкогольних психозів. Прогноз. Експертиза.
33. Проблеми пацієнтів з наркоманіями та токсикоманіями. Етапи лікування. Прогноз. Експертиза.
34. Нормативні акти МОЗ про строки лікування хворих наркологічного профілю.
35. Тютюнокуріння. Клінічна картина абстинентного синдрому. Профілактика та диспансеризація пацієнтів з токсикоманіями.
36. Обов'язки молодшого медичного персоналу наркологічної служби: наркологічного кабінету, стаціонару, фельдшерського наркологічного пункту. Безпека життєдіяльності.
37. Сучасна концепція медсестринського діагнозу. Найпоширеніші медсестринські

- діагнози.
38. Невідкладні стани в психіатрії та наркології. Основні принципи й алгоритми медсестринської допомоги.
 39. Поняття про госпіталізм. Роль медичної сестри в запобіганні й подоланні його серед психічнохворих.
 40. Роль медичної сестри у виявленні агравації, симуляції та дисимуляції.
 41. Основи психогігієни та психопрофілактики. Профілактика психічних захворювань.
 42. Охорона праці в наркології.
 - 43.

19. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

- *Медсестринство в психіатрії і наркології: підручник (ВНЗ I—III р. а.) / І.І. Погорслов, С.Ю. Сезін. — 3-є вид., випр., 2020 — 352 с.*

Додаткова

- *Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці: навчальний посібник / Г.М. Кожина, Н.О. Марута, Л.М. Юр'єва та ін. / «Медицина», 2019 . — 344с.*

Інформаційні ресурси

- <http://www.psychiatry.ua/books/>
- <http://ukrpsychiatry.org/>
- <https://neuronews.com.ua/>
- <https://www.ama-assn.org/>
- <https://www.psychiatry.org/>